

Střídavá péče jako námět závěrečné práce je na místě, uvážíme-li, že od r. 1998 už za sebou má tento institut určitou historii, kterou je možné bilancovat a prověřovat. Cílem předložené práce je zhodnotit pozitiva a negativa střídavé péče a současně odpovědět na otázky, zda jsou rodiče schopni se dohodnout a spolupracovat i po rozvodu, a dále proč u nás střídavá péče není rozšířená jako v zahraničí. Mám za to, že cíl je formulován zbytečně široce a koncepce práce neodpovídá v plné míře jeho naplnění. Autorka na čtyřech stranách skutečně předkládá výhody a nevýhody, zejména podle R. Warschaka (nikoli z českého prostředí), nicméně vysledování důvodů, pro které je u nás střídavá péče méně využívána než v zahraničí, je nedůsledné, a vyhodnocení rodičovské spolupráce po rozvodu není provedeno vůbec. V praktické části je autorčiným záměrem „*dojít k domněnce, zda společ. péče může fungovat*“ – domněnku v tomto případě nepovažuji za adekvátní cíl.

Struktura práce je logická; kazuistiky i rozhovor by se spíše hodily do příloh, vzhledem k tomu, že fungují jako ilustrace a nenabízejí analýzu z hlediska cíle. Podkapitoly čtvrtého řádu nejsou uvedeny v obsahu. Grafika je přiměřená, má jen drobné nedostatky (např. z deseti základních funkcí rodiny je tučně jen pět, tabulka zasahuje na dvě stránky 44 – 45), které však nezhoršují přehlednost. Co v tabulce pozitiv společné péče znamená téma „*Rok po rozvodu*“?

Seznam použité literatury obsahuje převážně tištěné zdroje v českém jazyce, jeden anglický, jedno periodikum a několik internetových zdrojů. Autorka příliš nenechává autory diskutovat či rozšiřovat jejich koncepty o přístupy jiných. Odkazy na spoluautory jsou provedeny nestandardně; na str. 24 odkazuje na Schmidovou K. a na str. 32 na Holuba H., kteří nejsou v seznamu literatury; odkazy 16 a 17 na O. Matouška neodpovídají vnošení titulu ze seznamu – jedná se o jiný zdroj? Na str. 39 obsahuje přímá citace chyby, které snižují srozumitelnost. Na str. 40 uvádí jako zdroj *Journal of Family Psychology*, ale fakticky cituje z Tyla v *Právu a rodině*. Z důvodu překlepů jsou odkazy na internet. zdroje „*dohádatelné*“ místo „*dohledatelné*“.

Jazyk práce je stylisticky neobratný, obsahuje nesprávné gramatické vazby a chybí pečlivost v zacházení s pojmy (např. na str. 13 je „*fertilita*“ namísto „*natalita*“). Vznikají tak sporná tvrzení typu „*nevyvine-li stát větší podporu rodině, populace bude vymírat*“ (str. 13) nebo „*v politice je důraz spíše na seniory a nezaměstnané, z toho plyne větší nejistota*“. Teze jsou povrchní bez náhledu do jednotlivých oborů, např. „*dnešní společnost vnímá manželství na lehkou váhu. Lidé dávají přednost kariéře a penězům a svátost manželství se posouvá do ústraní*“ (str. 17) Obávám se, že sekularizace v naší zemi proběhla už dávno, a u kolika rozvodů byly důvodem kariéra a peníze v porovnání s nevěrou a odcizením manželů? Na str. 13 podle názoru autorky má „*instituce rodičovství stejnou váhu jako instituce policie nebo lékařství*“ – pro koho, pro dítě? Nebo pro stát? A pokud pro stát, proč by potom vadilo, že „*rodiče tento fakt někdy opomíjejí*“? (Je-li to vůbec fakt...) Zjednodušené psychologizování proniká kapitolou 1.2.1, zlehčující až naivní formulace nacházíme např. v opakovaném argumentování, že rodina je základ státu (za totality propagované klišé), či v adoraci

střídavé péče na str. 37: matka při střídavé péči „nepocituje silnou únavu, domů přijde připravená se věnovat dětem, s dobrou náladou“, s. p. jí může „ulehčit od všech starostí spojených s výchovou“.

Obsah textu je tedy ve výsledku zkratkovitý a zjednodušující. Mám za to, že právě stěžejní otázku nevýhod střídavé péče pojednává zběžně a argumentace dvojího domova byla smetena bez důkladnějšího prozkoumání (str. 38 – 39).

Oceňuji zajímavý pohled do praxe v Norsku, který v porovnání s českým kontextem vyznívá kontrastně. A přestože autorka dává najevo svou podporu otcům a všímá si jejich zdráhání žádat o svěření dětí do výchovy, nechává do svých vyjádření také pronikat stereotyp, když např. doporučuje zvážit možnosti pracovního růstu při střídavé péči pouze otcům a nikoli také matkám (str. 58).

Práci **doporučuji** k obhajobě, navrhuji hodnocení **D**.

Mgr. Anna Klimešová, červen 2012

Otázky k obhajobě:

1. V čem vidíte obsahový užitek rozhovoru s pracovnící OSPOD, takže jste pro něj chtěla „dostatečnou pozornost“ (str. 56) a vložila jej přímo do textu, nikoli do příloh?
2. Jak rozumíte kulturní přenositelnosti norského či německého modelu do ČR? Je k tomu něco potřeba, aby přenesení bylo možné?
3. Nacházíte v definici rodiny J. Langmeiera nějaké úskalí? („Rodina je institucionalizovaná biopsychosociální skupina, vytvořená přinejmenším ze dvou členů odlišného pohlaví, mezi nimiž neexistuje pokrevní pouto, a z jejich dětí.“)